

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради університету
25 червня 2026 року,
протокол № 13.

Т.в.о. ректора, голова вченої ради
університету, доктор юридичних наук,
професор

Олег ОМЕЛЬЧУК

25 червня 2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«ПРАКТИКА ЦИВІЛЬНОГО СУДОЧИНСТВА»
для підготовки на другому освітньому рівні
здобувачів вищої освіти ступеня магістра
за спеціальністю D8 Право
галузі знань D Бізнес, адміністрування та право
Освітня програма «Магістр права»

РОЗРОБНИКИ:

Доцентка кафедри приватного права,
кандидатка юридичних наук, доцентка
22 травня 2026 року

Мирослава ГАРІЄВСЬКА

Доцентка кафедри приватного права,
кандидатка юридичних наук, доцентка
22 травня 2026 року

Оксана ТРАЧ

В.о. професора кафедри приватного
права, кандидатка юридичних наук,
доцентка
22 травня 2026 року

Світлана ЯКИМЧУК

СХВАЛЕНО

Рішення кафедри приватного права
25 травня 2026 року, протокол № 11

Завідувачка кафедри приватного права,
докторка юридичних наук, професорка
25 травня 2026 року

Світлана ГРИНЬКО

Декан юридичного факультету,
кандидат юридичних наук, доцент
18 червня 2026 року

Віктор ЗАХАРЧУК

ПОГОДЖЕНО:

Рішення методичної ради університету
18 червня 2026 року, протокол № 8.

Голова методичної ради університету,
кандидатка наук з державного
управління, доцентка
18 червня 2026 року

Ірина КОВТУН

ЗМІСТ

Стор.

1.	Опис навчальної дисципліни	–	4
2.	Заплановані результати навчання	–	4
3.	Програма навчальної дисципліни	–	6
4.	Структура вивчення навчальної дисципліни	–	9
	4.1. Тематичний план навчальної дисципліни	–	9
	4.2. Аудиторні заняття	–	10
	4.3. Самостійна робота студентів	–	10
5.	Методи навчання та контролю	–	10
6.	Схема нарахування балів	–	11
7.	Рекомендовані джерела	–	11
	7.1. Основні джерела	–	11
	7.2. Допоміжні джерела	–	13
8.	Інформаційні ресурси в Інтернеті	–	19

1. Опис навчальної дисципліни

1. Шифр і назва галузі знань	— D Бізнес, адміністрування та право
2. Код і назва спеціальності	— D8 Право
3. Назва спеціалізації	— немає
4. Назва дисципліни	— Практика цивільного судочинства
5. Тип дисципліни	— обов'язкова
6. Освітній рівень, на якому вивчається дисципліна	— другий
7. Ступінь вищої освіти, що здобувається	— магістр
8. Загальний обсяг вивчення дисципліни (кредитів ЄКТС / годин)	— 4 / 120
9. Форма семестрового контролю	— екзамен
10. Місце дисципліни в логічній схемі:	
1) попередні дисципліни	— Проблеми нормотворення та правозастосування;
2) супутні дисципліни	— Теорія і практика адміністративного судочинства
	— Застосування Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод;
3) наступні дисципліни	— Практика забезпечення конституційних прав людини;
4) дисципліна пов'язана з такими вибірковими дисциплінами	— Перегляд судових рішень у цивільних справах;
	— Докази і доказування у цивільних справах;
	— Організація діяльності приватного виконавця
	— Проблеми виконання судових рішень
11. Мова вивчення дисципліни	— українська

2. Програмні компетентності і заплановані результати навчання

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни	Загальні компетентності
	ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність); ЗК 7. Здатність приймати обґрунтовані рішення; ЗК 8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань).
	Спеціальні компетентності
	СК 1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності; СК 3. Здатність аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування в Україні; СК 5. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції; СК 6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати

	розгорнуту юридичну аргументацію; СК 7. Здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур судочинства в Україні; СК 8. Здатність застосовувати медіацію та інші правові інструменти альтернативного позасудового розгляду та вирішення правових спорів; СК 9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності; СК 10. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування; СК 11. Здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнтів; СК 12. Здатність розвивати та утверджувати етичні стандарти правничої діяльності, стандарти професійної незалежності та відповідальності правника; СК 13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією; СК 15. Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.
Програмні результати навчання	РН 1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання; РН 2. Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами; РН 3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження; РН 6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи; РН 7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання; РН 9. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг; РН 10. Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права; РН 11. Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції; РН 12. Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу; РН 13. Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів; РН 14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування; РН 15. Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування; РН 17. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Практичні аспекти процесу доказування у цивільному судочинстві

Поняття і мета доказування в цивільному судочинстві. Суб'єкти доказування та їх класифікація у цивільному судочинстві. Роль суду в доказуванні у цивільному судочинстві. Правила розподілу обов'язків по доказуванню.

Поняття предмету доказування. Факти, що складають предмет доказування у цивільному судочинстві. Обставини, які не підлягають доказуванню.

Стадії процесу доказування у цивільному судочинстві. Збір, подання, дослідження та оцінка доказів.

Забезпечення доказів.

Судові доручення.

Тема 2. Практичні аспекти застосування засобів доказування у цивільному судочинстві

Показання свідків як засіб доказування у цивільному судочинстві. Поняття та суть показань свідків. Класифікація показань свідків. Процесуальна форма показань свідків. Відмінності показань свідків та пояснень сторін, третіх осіб та їх представників. Письмове опитування учасників справи як свідків. Процесуальний порядок отримання і дослідження показань свідків. Імунітет свідків. Процесуальний порядок оцінки показань свідків у цивільному процесі.

Письмові докази як засіб доказування у цивільному судочинстві. Поняття, ознаки та види письмових доказів. Порівняльний аналіз письмових доказів з речовими та електронними. Процесуальний порядок збирання та подання письмових доказів. Процесуальний порядок витребування та забезпечення письмових доказів. Процесуальний порядок дослідження та оцінки письмових доказів.

Речові докази як засіб доказування у цивільному судочинстві. Поняття та ознаки речових доказів. Процесуальний порядок подання, дослідження та оцінки речових доказів. Процесуальний порядок повернення речових доказів.

Висновок експерта як засіб доказування у цивільному судочинстві. Поняття та сутність висновку експерта. Види висновків експерта. Співвідношення висновку експерта із висновком спеціаліста та експерта з питань права. Порядок призначення експертизи у цивільному процесі. Вимоги щодо змісту та форми висновку експерта. Процесуальний порядок дослідження і оцінки висновку експерта судом.

Електронні докази як засіб доказування у цивільному судочинстві. Поняття та суть електронних доказів. Види електронних доказів. Подання, дослідження та оцінка електронних доказів. Зберігання та повернення електронних доказів.

Тема 3. Практичні аспекти відкриття провадження у цивільних справах.

Право на пред'явлення позову та порядок його реалізації.

Процесуальні документи, якими ініціюється провадження у справі.

Відкриття провадження у справі: поняття, значення та процесуальні наслідки.

Процесуальні документи суду, що постановляються на стадії відкриття провадження у справі.

Тема 4. Практичні аспекти розвитку провадження у цивільних справах.

Судове засідання як процесуальна форма судового розгляду, його процесуальне оформлення.

Процесуальні документи, що складаються учасниками справи.

Процесуальні документи суду, спрямовані на розвиток провадження у цивільній справі.

Процесуальні документи суду, якими оформляються ускладнення в цивільному процесі.

Тема 5. Практичні аспекти закінчення провадження у цивільних справах.

Процесуальні документи, якими оформляється закінчення провадження у цивільній справі без вирішення справи по суті.

Рішення суду як процесуальний документ. Особливості підготовки та складання рішень судів по справах позовного та окремого проваджень.

Судовий наказ особливості його підготовки та складання. Законна сила судового наказу.

Тема 6. Практичні аспекти оскарження та перегляду судових рішень у цивільних справах, що не набрали законної сили

Сутність та значення перегляду судових рішень. Співвідношення понять перегляд та перевірка судових рішень, перегляд судового рішення та перегляд справи. Співвідношення понять оскарження, перегляд, скасування рішення.

Види оскарження, перегляду судових рішень, що не набрали законної сили.

Сутність, мета, завдання та значення перегляду судових рішень у цивільних справах судом першої інстанції. Здійснення права на перегляд заочного рішення судом першої інстанції. Правовий статус учасників справи під час розгляду заяви про перегляд заочного рішення. Порядок розгляду заяви про перегляд заочного рішення. Здійснення повноважень судом першої інстанції за результатами розгляду заяви про перегляд заочного рішення.

Здійснення права на скасування судових рішень у цивільних справах, ухвалених в наказному та окремому провадженнях, судом першої інстанції. Правовий статус учасників справи під час розгляду заяви про скасування судового рішення. Доказування у суді першої інстанції при розгляді заяви про скасування судового рішення у цивільних справах. Процедура розгляду судом першої інстанції заяв про скасування судового рішення у цивільних справах. Здійснення повноважень судом першої інстанції за результатами розгляду заяв про скасування судового рішення у цивільних справах.

Апеляційне провадження як спосіб перегляду судових рішень, що не набрали законної сили. Дія принципів цивільного судочинства в апеляційному провадженні.

Структурні елементи права апеляційного оскарження судових рішень. Види рішень суду, на які може бути подана апеляційна скарга. Ухвала як самостійний об'єкт апеляційного оскарження. Суб'єкти права апеляційного оскарження. Процесуальна форма здійснення права апеляційного оскарження. Здійснення права апеляційного оскарження після спливу встановлених законом строків. Порядок здійснення права апеляційного оскарження.

Правовий статус учасників справи в апеляційному провадженні.

Доказування в апеляційному провадженні.

Відкриття апеляційного провадження: передумови, порядок, склад ухвал. Типові судові помилки, що допускаються судами апеляційної інстанції на цій стадії цивільного процесу.

Підготовка розгляду справи судом апеляційної інстанції: процесуальна форма, склад та зміст процесуальних дій, що вчиняються. Проведення додаткових підготовчих дій.

Межі розгляду справи судом апеляційної інстанції. Вихід суду апеляційної інстанції за доводи та вимоги апеляційної скарги. Умови перегляду справи в повному обсязі.

Розгляд справ судом апеляційної інстанції: процесуальні форми, склад процесуальних дій. Типові судові помилки, що допускаються судами апеляційної інстанції на цій стадії цивільного процесу.

Розгляд апеляційної скарги, що надійшла до суду апеляційної інстанції після закінчення апеляційного розгляду справи.

Здійснення повноважень судом апеляційної інстанції за наслідками розгляду апеляційної скарги. Розмежування понять скасування судового рішення та визнання нечинним судового рішення. Види судових рішень, що постановляються судом апеляційної інстанції.

Тема 7. Практичні аспекти перегляду судових рішень у цивільних справах, що набрали законної сили

Система, види оскарження, перегляду судових рішень, що набрали законної сили.

Касаційне провадження як спосіб перегляду судових рішень, що не набрали законної сили. Дія принципів цивільного судочинства в касаційному провадженні. Співвідношення необхідності забезпечення єдності судової практики та відступу від правових позицій Верховного Суду.

Об'єкти касаційного оскарження. Суб'єкти права касаційного оскарження. Процесуальна форма здійснення права касаційного оскарження. Здійснення права касаційного оскарження після встановлених законом строків. Порядок здійснення права касаційного оскарження.

Правовий статус учасників справи в касаційному провадженні.

Доказування у суді касаційної інстанції.

Відкриття касаційного провадження: передумови, порядок, склад ухвал. Необґрунтованість касаційної скарги. Практичні аспекти застосування судом касаційної інстанції повноваження щодо відмову у відкритті провадження у справі.

Підготовка справи до касаційного розгляду: процесуальна форма, склад та зміст процесуальних дій. Порядок та підстави призначення справи до судового розгляду.

Межі розгляду справи судом касаційної інстанції. Вихід за межі доводів та вимог касаційної скарги.

Розгляд справ судом касаційної інстанції: процесуальна форма, склад процесуальних дій.

Підстави та порядок передачі справи на розгляд палати, об'єднаної палати, Великої Палати Верховного Суду. Висновки Великої Палати Верховного Суду щодо окремих норм процесуального права.

Розгляд касаційної скарги, що надійшла до суду касаційної інстанції після закінчення касаційного розгляду справи.

Здійснення повноважень судом касаційної інстанції за наслідками розгляду касаційної скарги. Види судових рішень, що постановляються судом касаційної інстанції.

Провадження за нововиявленими обставинами як спосіб перегляду судових рішень. Провадження за виключними обставинами як спосіб перегляду судових рішень. Характерні риси нововиявлених обставин, виключних обставин. Підстави перегляду судових рішень у зв'язку з нововиявленими, виключними обставинами. Дія принципів цивільного судочинства у провадженні у зв'язку з нововиявленими та виключними обставинами.

Здійснення права на перегляд судових рішень у зв'язку з нововиявленими, виключними обставинами. Рішення, ухвала, постанова, судовий наказ як об'єкти права перегляду. Суб'єкти права перегляду судових рішень. Процесуальна форма здійснення права на перегляд судових рішень. Строк подання заяви про перегляд у зв'язку з нововиявленням, виключними обставинами: обчислення, поновлення. Порядок здійснення права на перегляд судового рішення у зв'язку з нововиявленими, виключними обставинами.

Правовий статус учасників справи у провадженні за нововиявленими, виключними обставинами.

Доказування за нововиявленими, виключними обставинами.

Процедура перегляду судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами: мета, завдання та значення, процесуальна форма відкритті провадження у справі, підготовки справи до розгляду, розгляду заяви, склад процесуальних дій.

Здійснення повноважень судом, що переглядає судові рішення за нововиявленими, виключними обставинами. Види судових рішень, що постановляються судом за наслідками розгляду заяви про перегляд судового рішення у зв'язку з нововиявленими, виключними обставинами.

Оскарження та перегляд судових рішень, ухвалених за результатами перегляду у зв'язку з нововиявленими, виключними обставинами.

Тема 8. Практичні аспекти виконання судових рішень у цивільних справах

Звернення судових рішень до виконання.

Виконавчі документи. Виконавчий лист, його зміст, видача виконавчого листа. Строк пред'явлення виконавчого документу до виконання. Видача дублікату виконавчого документу. Виправлення помилки у виконавчому документі.

Негайне виконання судових рішень.

Повноваження суду, пов'язані з виконанням судових рішень у цивільних справах та рішень інших органів (посадових осіб):

відстрочка або розстрочка виконання;

зміна ви встановлення способу і порядку виконання рішення;

оголошення розшуку боржника або дитини, привід боржника;

поворот виконання;

інші повноваження суду, пов'язані із виконанням судових рішень.

Розгляд скарг на рішення, дії, бездіяльність державного виконавця чи іншої посадової особи органу державної виконавчої служби або приватного виконавця.

4. Структура вивчення навчальної дисципліни

4.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ те- ми	Назва теми	Кількість годин											
		Денна форма навчання						Заочна форма навчання					
		Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
			Лекції	Сем. (прак).	Лабор.	Ін.зав.	СРС		Лекції	Сем. (прак).	Лабор.	Ін.зав.	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1.	Практичні аспекти процесу доказування у цивільному судочинстві	16	2	4	-	-	10	16	1	-	-	-	15
2.	Практичні аспекти застосування засобів доказування у цивільному судочинстві	18	2	6	-	-	10	18	1	4	-	-	13
3.	Практичні аспекти відкриття провадження у цивільних справах	14	4	2	-	-	8	14	2	2	-	-	10
4.	Практичні аспекти розвитку провадження у цивільних справах	16	2	4	-	-	10	16	1	1	-	-	14
5.	Практичні аспекти закінчення провадження у цивільних справах	14	2	2	-	-	10	14	1	1	-	-	12

6.	Практичні аспекти оскарження та перегляду судових рішень у цивільних справах, що не набрали законної сили	16	2	2	-	-	12	16	1	2	-	-	13
7.	Практичні аспекти перегляду судових рішень у цивільних справах, що набрали законної сили	16	2	4	-	-	10	16	1	2	-	-	13
8.	Практичні аспекти виконання судових рішень у цивільних справах	10	-	-	-	-	10	10	-	-	-	-	10
	Всього годин:	120	16	24	-	-	80	120	8	12	-	-	100

4.2. Аудиторні заняття

4.2.1. Аудиторні заняття (лекції, семінарські (практичні) заняття) проводяться згідно з темами та обсягом годин, передбачених тематичним планом.

4.2.2. Плани лекцій з передбачених тематичним планом тем визначаються в силабусі навчальної дисципліни.

4.2.3. Плани семінарських (практичних) занять з передбачених тематичним планом тем, засоби поточного контролю знань визначаються в силабусі навчальної дисципліни.

4.3. Самостійна робота студентів

4.3.1. Самостійна робота студентів включає опрацювання завдань до кожної теми та виконання індивідуальних завдань.

4.3.2. Завдання для самостійної роботи студентів, а також порядок здобуття балів за самостійну роботу визначаються в силабусі навчальної дисципліни.

5. Методи навчання та контролю

Під час лекційних занять застосовуються:

- 1) традиційний усний виклад змісту теми;
- 2) слайдова презентація;
- 3) дискусія.

На семінарських (практичних) заняттях застосовуються:

- 1) дискусійне обговорення проблемних питань;
- 2) вирішення ситуаційних завдань;
- 3) складання та розгляд окремих процесуальних документів.

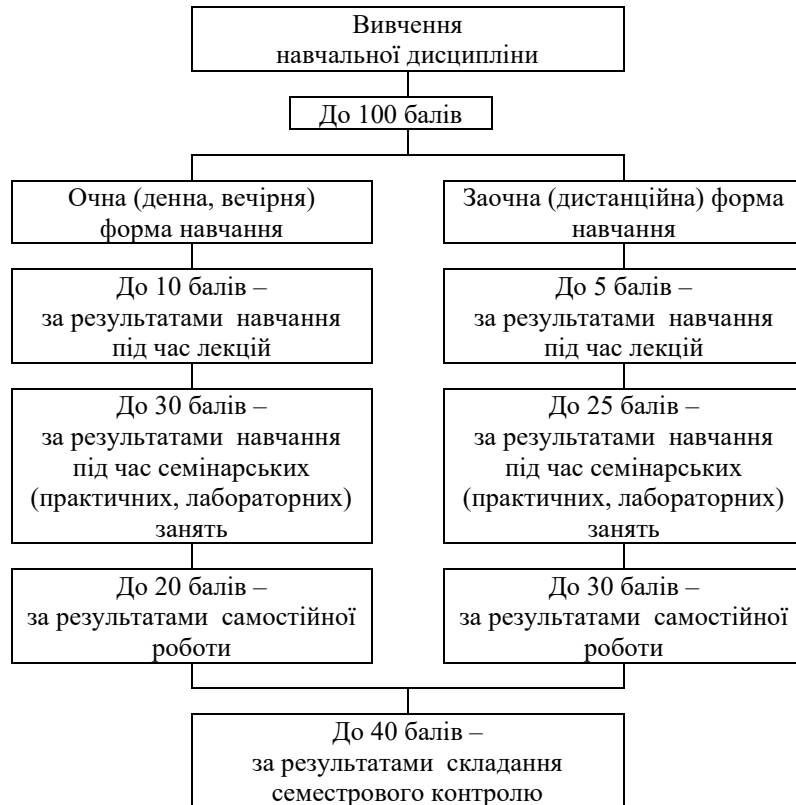
Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться у таких формах:

- 1) усне або письмове опитування на семінарських заняттях;
- 2) перевірка виконання поточних контрольних робіт у формі тестування;
- 3) складання та обговорення окремих процесуальних документів за ситуаційними завданнями;
- 4) захист підготовленого публічного виступу.

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі екзамену, який може бути проведено в формі тестування, усного/письмового опитування, вирішення ситуаційного завдання. Форма визначається на розсуд викладача і завчасно доводиться до відома здобувачів.

6. Схема нарахування балів

6.1. Нарахування балів студентам з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми:

6.2. Обсяг балів, здобутих студентами під час лекцій, семінарських занять, самостійної роботи студентів визначаються у силабусі з дисципліни.

7. Рекомендовані джерела

7.1. Основні джерела

1. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004 р., у ред. Закону від 03.10.2017 р. № 2147–VIII. Верховна Рада України. Законодавство URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>
2. Васильєв С. В. Цивільний процес України. Київ :Алерта, 2019. 506 с.
3. Грабовська О. О. Теоретичні та практичні проблеми доказування у цивільному процесі України. К. Юрінком Інтер, 2018. 472 с.
4. Дяченко С. В., Рябченко Ю. Ю., Самілик Л. О. Цивільний процес України: практикум. Ірпінь : Університет ДФС України, 2020. 312 с.
5. Журавльов Д.В., Чижмарь К.І. Оскарження судових рішень у цивільному судочинстві К. ЦУЛ, 2018. 192 с.
6. Зейкан Я. П. Цивільний процесуальний кодекс України. Станом на 15.06.2011: Науково-практичний коментар. К. КНТ, 2011. 680 с.

7. Зразки процесуальних документів у цивільному судочинстві : листи, скарги, заяви, позовні заяви, відзив на позовні заяви, оскарженн судових рішень. Упоряд. Руснак Ю. І. К. ЦУЛ, 2015. 132 с.
8. Ізарова І. О., Ханік-Посполітак Р. Ю. Цивільний процес України. 3-тє вид. Київ : Дакор, 2019. 274 с.
9. Кравчук В. М. Науково-практичний коментар Цивільного процесуального кодексу України. В. М. Кравчук, О. І. Угриновська. К. Істина, 2006. 944 с.
10. Курс цивільного процесу : підручн. В. В. Комаров, В. А. Бігун, В. В. Баранкова та ін. ; за ред. В. В. Комарова. Х. Право, 2011. 1352 с.
11. Liber Amicorum Вячеслав Комаров. упоряд. Т. Комарова за ред. Т. Комарової. Харків. Право, 2020. 1192 с.
12. Науково-практичний коментар Цивільного процесуального кодексу України. Станом на 01.01.2012 р. За заг. ред. Богатиря В. В. К. «Видавничий дім «Професіонал», 2012. 752 с.
13. Орел Л. В., Калашник О. М. Цивільне право та процес. Харків : Право, 2021. 424 с.
14. Особливості застосування рішень Європейського суду з прав людини при розгляді цивільних справ / У. Б. Андрусів, О. Б. Верба-Сидор, Ю. В. Верхола та ін. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 404 с. <http://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/2738>.
15. Практикум з цивільного процесуального права України. Навчальний посібник для ВНЗ за ред. Ярошенка І. С. К. Дакор, 2016. 348 с.
16. Складання цивільно-правових документів / укл. О. М. Обривкіна ; Державний податковий університет. Ірпінь, 2024. 256 с.
17. Теоретичні проблеми цивільного процесуального права / за заг. ред. М. М. Ясинка. Київ : Алерта, 2016. 734 с.
18. Тертишніков В. І. Цивільний процесуальний кодекс України: науково-практичний коментар. Х. Видавець ФО-П Вапнярчук Н. М., 2007. 576 с.
19. Факас І. Б., Борденюк О. В., Шелудяков Р. С. Цивільний процес (загальна частина). Чернівці, 2021. 111 с.
20. Факас І. Б., Возняковська К. А., Біленець Д. А. -Цивільний процес : навч.-метод. посіб. для здобув. вищої освіти першого (бакалавр.) рівня; галузь знань - 08 «Право», спец. - 081 «Право». Чернівці, 2025. 290 с. URL: <https://hdl.handle.net/11300/29429>
21. Фурса С. Я. Докази і доказування у цивільному процесі. наук.-практ. пос. С. Я. Фурса, Т. В. Цюра. К. Видавець Фурса С. Я., 2005. 256 с.
22. Фурса С. Я. Цивільний процесуальний кодекс України: Зі змінами та допов. станом на 10.04.2007. науково-практичний коментар. С. Я. Фурса, Є. І. Фурса, С. В. Щербак. У 2-х т. Т. 1. К. КНТ, 2007. 916 с.
23. Фурса С. Я. Цивільний процесуальний кодекс України: Зі змінами та допов. станом на 10.04.2007. Науково-практичний коментар: С. Я. Фурса, Є. І. Фурса, С. В. Щербак. У 2-х т. Т. 2. К. КНТ, 2007. 800 с. («Процесуальні науки»).
24. Цивільне право і процес: сучасний стан та шляхи удосконалення / А. О. Дутко, Р. М. Римарчук, Н. В. Ортинська та ін. Львів, 2019. 190 с.
25. Цивільний процес (загальна частина) / кер. авт. кол. А. В. Коваленко. 2-е вид. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ; Ліра ЛТД, 2017. 192 с.
26. Цивільний процес (загальна частина) / О. М. Обушенко, К. І. Чижмарь, Д. В. Журавльов та ін. Київ : Тек Прес, 2014. 208 с.
27. Цивільний процес / за заг. ред. В. А. Кройтора. Харків : ХНУВС, 2022. 336 с.
28. Цивільний процес / за заг. ред. К. В. Гусарова. Харків : Оберіг, 2022. 229 с.
29. Цивільний процес: навч. посібник для вузів. Чернооченко С. І. 3-тє вид., переробл. та доп. К. Центр учбової літератури, 2014. 417 с.
30. Цивільний процес. Практикум : навч. посіб. Андрієвська Л. О. та ін. Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ, Каф. цивіл.-прав. дисциплін. Дніпро. Біла К. О. вид., 2019. 283 с.
31. Цивільний процес України: навч. посіб. Гусаров К. В., Жушман М. В., Кравцов С. О. Х: Право, 2020. 390 с.

32. Цивільний процес України: підручник. Кучер В. О. та ін. за ред. В. О. Кучера. Львів. держ. ун-т внутр. справ. Львів. ЛьвДУВС, 2016. 767 с.
33. Цивільне процесуальне право України (Загальна частина) / за ред. О. В. Гетманцева. Чернівці :Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 412 с
34. Цивільне процесуальне право України (Особлива частина) / за ред. О. В. Гетманцева. Чернівці :Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 240 с.
35. Цивільне процесуальне право України / за ред. В. О. Кучера, А. О. Дутко. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2023. 728 с.
36. Цивільне процесуальне право: казуси / за заг. ред. О. В. Щербанюк. Чернівці :Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. 86 с.
37. Цивільне процесуальне право України : навч. посіб. Безлюдько І. О., Бичкова С. С., Бобрик В. І. та ін. за заг. ред. С. С. Бичкової. К. Атіка, 2006. 384 с.
38. Цивільне процесуальне право України: навч посіб. для підгот. до іспитів і тестування. Н. Ю. Голубєва та ін. за ред. д-ра юрид. наук, проф. Н. Ю. Голубєвої. Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.". 2-ге вид., перероб. і допов. Одеса. Гельветика, 2019. С. 435.
39. Цивільне процесуальне право України: підручник. М.М. Ясинок, М.П. Курило, О.В. Кіріяк, Ю.В. Білоусов, О.О. Кармаза, С.І. Запара та ін. за заг ред.. М.М. Ясинка. К. Алерта, 2016.С. 576.
40. Цивільний процес України: академічний курс підручник для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. за ред. С. Я. Фурси. К. Видавець Фурса С.Я. КНТ, 2009. С. 848. (Серія «Процесуальні науки»).
41. Цивільний процес України: Підручник За ред. Є.О. Харитонова, О.І. Харитонової, Н.Ю. Голубєвої. Київ. Істина, 2012. С. 536.
42. Цивільний процес : навч. посіб. А. В. Андрушко, Ю. В. Білоусов, Р. О. Стефанчук, О. І. Угриновська та ін. за ред. Ю. В. Білоусова. К. Прецедент, 2005. С. 293
43. Цивільно-процесуальні документи у наказному та окремому провадженнях (зразки оформлення) / за ред. В. О. Кучера. Львів :ЛьвДУВС, 2020. 192 с.
44. Цивільно-процесуальні документи у позовному провадженні (зразки оформлення) / Р. Я. Демків, І. М. Євхутіч, Т. В. Курило та ін. Львів :ЛьвДУВС, 2018. 212 с.
45. Штефан М. Й. Цивільне процесуальне право України. Академічний курс підручник. К. Ін-ЮРЕ, 2005.С. 624.

7.2. Допоміжні джерела

7.2.2.1. Нормативно-правові акти, судова практика

1. Загальна декларація прав людини, проголошена Організацією Об'єднаних Націй 10.12.1948 р. // Права людини. Міжнародні договори України: декларації, документи / упорядник Ю. К. Качуренко. К. Наукова думка, 1992. С. 18–24.
2. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права, прийнятий Генеральною асамблеєю Організації Об'єднаних Націй 16.12.1966 р. // Права людини. Міжнародні договори України. К., 1992. С. 36–58.
3. Конвенція про захист прав і основних свобод людини (Рим, 04.11.1950). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004.
4. Господарський процесуальний кодекс України від 06.11.1991 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>.
5. Сімейний кодекс України від 10.01.2002 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14>.
6. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 р. ОВУ. 2005. № 32. Ст. 1918; ВВР. 2005. № 35–36, 37. Ст. 446. Законодавство. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text>
7. Про адвокатуру та адвокатську діяльність : Закон України від 05.07.2012 р. № 5076-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17>

8. Про безоплатну правову допомогу : Закон України від 02.06.2011 р. № 3460-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3460-17>.
9. Про виконавче провадження: Закон України від 02 червня 2016 року № 1404-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1404-19>.
10. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини : Закон України № 3477-IV від 23.02.2006 р. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15>
11. Про доступ до судових рішень : Закон України від 22.12.2005 р. № 3262-IV.URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3262-15>
12. Про забезпечення права на справедливий суд: Закон України від 12.02.2015 р. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/192-19>
13. Про нотаріат : Закон України № 3425-XII від 02.09.1993 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3425-12>
14. Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів: Закон України від 02.06.2016 р. № 1403-VIII. URL
15. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 р. Відомості Верховної Ради України. 2015. № 2-3. Ст. 12.
16. Про судовий збір : Закон України від 08.07.2011 р. № 3674-VI. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3674-1>
17. Про судову експертизу : Закон України від 25.02.1994 р. № 4038-XII.URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12>
18. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 р. № 1402-VIII.URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>
19. Про третейські суди: Закон України від 11.05.2004 р. № 1701-IV.URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1701-15>
20. Про затвердження Інструкції з діловодства в місцевих та апеляційних судах України: Наказ Державної судової адміністрації України від 20.08.2019 р. №814. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0814750-19>
21. Про затвердження інструкції про порядок роботи з технічними засобами фіксування судового засідання: Наказ Державної судової адміністрації України від 06.06.2022 р. №156.URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0156750-22>
22. Про затвердження Порядку ведення Єдиного державного реєстру судових рішень : постанова Кабінету Міністрів України від 25.05.2006 р. № 740. ОВУ. 2006. № 22. Ст. 1623.
23. Про заходи щодо реалізації Закону України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини» : постанова Кабінету Міністрів України від 31.05.2006 р. № 784 (із змінами і доповненнями від 10.07.2006 р., № 952, від 18.07.2007 р., № 950). ОВУ. 2006. № 22. Ст. 1655.
24. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним зверненням громадянки Дзюби Г. П. у про офіційне тлумачення частини другої статті 55 Конституції та статті 2481 Цивільного процесуального кодексу України від 25.12.1997 р. Право України. 1998. № 1. С. 126.
25. Про застосування норм цивільного процесуального законодавства при розгляді справ у суді першої інстанції : постанова Пленуму Верховного Суду від 12.06.2009 р. № 2. Вісник Верховного Суду України. 2009. № 8. С. 3.URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0002700-09#Text>
26. Про застосування норм цивільного процесуального законодавства, що регулюють провадження у справі до судового розгляду : постанова Пленуму Верховного Суду від 12.06.2009 р. № 5. Вісник Верховного Суду України. 2009. № 7.URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0005700-09#Text>
27. Про застосування судами норм Конституції України при здійсненні правосуддя : постанова Пленуму Верховного Суду України від 01.11.1996 р. № 9. Право України. 1997. № 8. С. 7.
28. Про застосування цивільного процесуального законодавства при перегляді судових рішень у зв'язку з нововиявленими обставинами : постанова Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 30.03.2012 р. № 4. Часопис цивільного

- і кримінального судочинства. 2012. № 3. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0004740-12#Text>
29. Про незалежність судової влади : постанова Пленуму Верховного Суду України від 13.06.2007 р. № 8. Вісник Верховного Суду України. 2007. № 6. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0008700-07#Text>
 30. Про практику застосування судами законодавства при розгляді справ про усиновлення і про позбавлення та поновлення батьківських : постанова Пленуму Верховного Суду України від 30.03.2007 р. № 3 із змінами і доповненнями, внесеними постановою Пленуму Верховного Суду України від 19.12.2008 р. № 20. Вісник Верховного Суду України. 2007. № 5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0003700-07#Text>
 31. Про практику застосування судами цивільного процесуального законодавства при розгляді заяв про забезпечення позову : постанова Пленуму Верховного Суду України від 22.12.2006 р. № 9. Вісник Верховного Суду України. 2007. № 2. С. 2–4. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/va009700-06#Text>
 32. Про судові рішення у цивільній справі : постанова Пленуму Верховного Суду України від 18.12.2009 р. № 14. Вісник Верховного Суду України. 2010. № 1. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0014700-09#Text>
 33. Про судову експертизу в кримінальних і цивільних справах : постанова Пленуму Верховного Суду України від 20.05.1997 р., № 8. Постанови Пленуму Верховного Суду України (1995–1998) Відповід. ред. П.І.Шевчук. К. Юрінком Інтер, 1998. С. 78–85. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0008700-97#Text>
 34. Про судову практику в справах про встановлення фактів, що мають юридичне значення : постанова Пленуму Верховного Суду України від 31.03.1995 р. № 5. Постанови Пленуму Верховного Суду України (1995–1998) відповід. ред. П. І. Шевчук. К. Юрінком Інтер, 1998. С. 12–20. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0005700-95#Text>
 35. Про судову практику розгляду цивільних справ в апеляційному порядку : постанова Верховного Суду від 24.10.2008 р. № 12. Вісник Верховного Суду України. 2008. № 11. С. 7–15. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0012700-08#Text>
 36. Про судову практику розгляду цивільних справ в касаційному порядку : постанова Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 14.06.2012 р. № 10. Часопис цивільного і кримінального судочинства. 2012. № 4. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0010740-12#Text>
 37. Про практику розгляду судами заяв у порядку наказного провадження : постанова Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 23.12.2011 р. № 14 Верховна Рада України. Законодавство України. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0014740-11>.

7.2.2.2. Літературні джерела

1. Bilousov, Y.V., Hariievska, M.B., Bondarenko-Zelinska, N.L., Trach, O.M., Chudyk-Bilousova, N.I. Digitalization of civil justice in Ukraine. *Asia Life Sciences*. Issue 22 (1), July 2020, Pages 209–226. <https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85087568939&origin=resultslist>
2. Davydova I., Zhurylo S., Havrik R., Yakymchuk S., & Samilo H. (2023). Implementing artificial intelligence in civil procedure and legal education: challenges and perspectives. (Впровадження штучного інтелекту в цивільний процес та правову освіту: виклики та перспективи.) *Revista Eduweb*, 17(4), 154–164. (Web of Science). URL: <https://doi.org/10.46502/issn.1856-7576/2023.17.04.15>
3. Бельо, Л. Ю., & Антоненко, У. В. Зловживання цивільними правами: доктринальні підходи, форми та механізми обмеження у практиці Верховного Суду і ЄСПЛ. *Український політико-правовий дискурс*. 2026. № 23. URL: <https://ppdnz.com.ua/index.php/home/article/view/781>
4. Білоус К. В. *Малозначні справи у цивільному судочинстві*. Дис. ... д-ра філос. 081 Право / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків, 2023. 235 с.

5. Білоусов Ю.В. Теоретичні проблеми виконання судових рішень у цивільних справах: монографія. Хмельницький. Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2019.
6. Білоусов Ю. В., Бондаренко-Зелінська Н. Л., Трач О. М., Гарієвська М. Б. Право на оскарження рішень суду у зв'язку з винятковими обставинами та особливості його здійснення. *Університетські наукові записки*. 2010. № 2. С. 55–65. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Unzap_2010_2_9.
7. Болюбаш Є. В. Процесуальні особливості подання до суду заяви про встановлення факту народження або смерті особи. *Юридичний науковий електронний журнал*. № 1. 2025. С. 752–756. URL: https://www.lsej.org.ua/1_2025/181.pdf
8. Бондаренко-Зелінська Н., Бориславська М., Трач О. Передумови виникнення процесуальних правовідносин щодо визнання спадщини відумерлою. *Університетські наукові записки*. 2021. № 5 (83). С. 39–61.
9. Бондаренко-Зелінська Н., Бориславська М., Трач О. Процесуальні аспекти визнання спадщини відумерлою. *Університетські наукові записки*. 2022. № 3 (87). С. 14–34.
10. Бондаренко-Зелінська Н., Бориславська М., Трач О. Суб'єкти права на звернення до суду у справах про визнання спадщини відумерлою. *Університетські наукові записки*. 2021. № 2 (80). С. 71–95.
11. Бондаренко-Зелінська Н. Л. Інститут малозначності справ в цивільному судочинстві України як перешкода для ефективної реалізації принципів верховенства права та доступності правосуддя *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2024. № 1. С. 172–178. <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2024.01.29>.
12. Васильєв С. В. *Порівняльний цивільний процес*. Київ : Алерта, 2015. 352 с.
13. Воробель У. Б. *Закінчення провадження без ухвалення рішення суду в цивільному судочинстві*. Дис. ... д-ра філос. 081 Право / Львівський державний університет внутрішніх справ. Львів, 2023. 240 с.
14. Гарієвська М.Б. Забезпечення майнових інтересів учасників справи у цивільному процесі: порівняльно-правовий аспект. *Університетські наукові записки*. 2018. № 3 (67). С.93–101.
15. Гарієвська М.Б. Мирова угода як спосіб примирення сторін у цивільному судочинстві: порівняльно-правовий аспект. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2025. № 1. С. 158–162.
16. Гарієвська М. Б. Судовий збір у контексті доступу до правосуддя: порівняльно-правовий аспект. *Університетські наукові записки*. 2019. № 3 (71). С. 204–211. <https://doi.org/10.37491/UNZ.71.16>.
17. Голубенко Т. В. Взаємозв'язок принципів пропорційності та відшкодування судових витрат сторони, на користь якої ухвалене судове рішення, у цивільному судочинстві України. Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство». 2026. № 01, ч. 1. С. 87–194. URL: <https://app-journal.in.ua/wp-content/uploads/2026/02/32.pdf>
18. Голубєва Н. Ю. *Електронне судочинство: міжнародний досвід*. Одеса : Фенікс, 2020. 204 с. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/14039>
19. Грабар Н. М., Парасюк М. В. Вплив принципу диспозитивності на стадію доказування у цивільному судочинстві України. Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство». 2026. № 01, ч. 1. С.195–200. URL: <https://app-journal.in.ua/wp-content/uploads/2026/02/33.pdf>
20. Грабовська О. О. *Теоретико-правові проблеми доказування у цивільному процесі України*. Дис. ... д-ра юрид. наук. 12.00.03 Цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право. Київ, 2018. 563 с.
21. Григоров, Я. С., & Мамницький, В. Ю. Щодо деяких правопорушень у цивільному судочинстві та шляхи їх подолання. *Український політико-правовий дискурс*. 2026. №23. URL: <https://ppdnz.com.ua/index.php/home/article/view/791>
22. Гусаров К. В. *Інстанційний перегляд судових рішень у цивільному судочинстві*. Дис. ... д-ра юрид. наук. 12.00.03 Цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право / Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого». Харків, 2011. 431 с.

23. Дмитрієва М. М. **Реалізація принципу правової значеності: вітчизняний і зарубіжний досвід.** Дис. ... д-ра філос. 081 Право / Запорізький національний університет. Запоріжжя, 2024. 271 с.
24. **Доказування та докази в цивільному судочинстві.** 2-ге вид. / Н. Ю. Голубєва, І. В. Андронов, Н. В. Волкова, І. А. Яніцька. Одеса : Фенікс, 2024. 80 с.
25. **Доступ до правосуддя в умовах сталого розвитку** / за заг. ред. Ю. Притики та І. Ізарової. Київ : Дакор, 2021. 478 с.
26. Європейські орієнтири розвитку України: науково-практичний вимір в умовах воєнних викликів : матеріали Міжнар.наук.-практ. конф. (Одеса, 26 квітня 2024 р.) / за заг. ред. С. В. Ківалова. Одеса : Фенікс, 2024. 1000 с.
<https://dspace.onua.edu.ua/server/api/core/bitstreams/9a01fe43-8dbb-4092-adfe-401cd05e32c3/content>.
27. Єпанчінцев О. С. **Спрощене позовне провадження в цивільному судочинстві України.** Дис. ... д-ра філос. 081 Право / Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Київ, 2023. 227 с.
28. Іліопол І. М. **Апеляційне провадження в цивільному процесі України.** Дис. ... канд. юрид. наук. 12.00.03 Цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право. Одеса, 2018. 250 с.
29. Крикун В. Б. Трансформація цивільного процесу в умовах цифровізації правосуддя. Сучасна доктрина права. 2026. 2(96).С. 72-79. URL: <https://humanitarian.com.ua/index.php/juridical/article/view/1822>
30. Кройтор В. А. Наказне провадження як окремий вид спрощеного провадження в цивільному судочинстві України. Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство». Випуск № 01. 2025. С. 189-194. URL: <https://app-journal.in.ua/wp-content/uploads/2025/02/32.pdf>
31. Лавров В. В. **Перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами у цивільному судочинстві.** Дис. ... д-ра філос. 081 Право. Харків, 2023. 230 с.
32. Майка М.Б., Трач О.М. Перегляд судових рішень у цивільному процесі України в касаційному порядку: правовий аналіз законодавчих змін 2020 року Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція. 2020 №43. С. 116-120.
33. Марценко Н. С. Особливості судового розгляду справ про усиновлення. Наукові записки. Серія Право. Випуск 18. 2025. С. 41-47. URL: <https://pravo.cusu.edu.ua/index.php/pravo/article/view/552>
34. Масові (групові) та похідні позови в процесуальному праві України: постановка проблеми: Науково-практичний посібник / М. М. Ясинюк, С. І. Запара, В. А. Кройтор, Т. М. Кравцова, Ю. Ю. Рябченко та ін.; За заг. ред. д.ю.н., професора, академіка Академії наук вищої школи України М. М. Ясинюка. Київ: Алерта, 2019. С. 199-216; 242-250.
35. Менюк Д. О. **Перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами у цивільному процесі України.** Дис. ... д-ра філос. 081 Право. Київ, 2021. 254 с.
36. Микуляк П. П. **Самоконтроль суду першої інстанції в цивільному процесі.** Дис. ... канд. юрид. наук. 12.00.03 Цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право. Ужгород, 2023. 223 с.
37. Музичко С. Г. Принцип процесуальної економії в цивільному судочинстві України. Дис. ... д-ра філос. 081 Право. Київ, 2024. 221 арк.
38. Нескороджена Л.Л., Лазько Г.З., Кононець О.М. Застосування практики Європейського суду з прав людини в справах окремого провадження. Юридичний науковий електронний журнал. № 1. 2025. С. 156-159. URL: https://lsej.org.ua/1_2025/34.pdf
39. **Новели цивільного процесуального законодавства: цивільна юрисдикція, процесуальні строки** : матер. Всеукр. наук.-практ. конф. (Одеса, 08 квітня 2024 р.) / за заг. ред. Н. Ю. Голубєвої ; Нац. ун-т «Одес. юрид. академія». Одеса : Фенікс, 2024. 139 с. URL: <https://hdl.handle.net/11300/27821>.
40. Остапенко Ю. І. Окреме провадження у справах про встановлення факту проживання на території України для підтвердження належності до її громадянства. Науковий вісник

- Ужгородського Національного Університету. 2026. Серія ПРАВО. Випуск 94: частина 1. С. 356-366. URL: <https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2026/05/50.pdf>
41. Перунова О. М. Вплив цифровізації цивільного судочинства на процесуальну форму. Юридичний науковий електронний журнал. № 1. 2025. С. 164-166. URL: https://lsej.org.ua/1_2025/36.pdf
 42. Помазанов А. В. **Касаційний перегляд судових рішень у цивільному процесі України**. Дис. ... д-ра філос. 081 Право / Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака Національної академії правових наук України. Київ, 2019. 252 с.
 43. **Порівняльний цивільний процес** / Т. В. Заварза, С. М. Бервено, Л. В. Новікова, К. М. Тоцька. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2018. 156 с.
 44. Романюк Я. М. **Проблеми застосування цивільно-правових норм у цивільному судочинстві України**. Дис. ... д-ра юрид. наук. 12.00.03 Цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право. Київ, 2016. 518 с..
 45. Сакара Н. Ю. **Проблема доступності правосуддя у цивільних справах**. Харків : Право, 2010. 256 с.
 46. Соп'яненко О. Ю. **Верховенство права в цивільному судочинстві України**. Дис. ... д-ра філос. 081 Право. Суми, 2022. 201 с.
 47. Трач О.М., Гарієвська М.Б. Здійснення права апеляційного оскарження ухвали в цивільному процесі. Журнал східноєвропейського права. 2026. №146. С.281-289. URL: http://easternlaw.com.ua/wp-content/uploads/2026/05/trach_hariievska_146.pdf
 48. Трач О.М. Здійснення права на касаційне оскарження ухвали в цивільному процесі. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Право. 2016. № 94. Ч.1. С. 416-421. URL: <https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2026/05/57.pdf>
 49. Трач О.М. Ухвали щодо призначення експертизи в цивільних справах як об'єкт апеляційного оскарження. Університетські наукові записки. 2026. №2 (110). С. 63-74. <https://doi.org/10.37491/UNZ.110.5>
 50. Трач О. М. Право апеляційного оскарження судового наказу та особливості його здійснення. Університетські наукові записки. 2013. № 3 (47). С. 165–170.
 51. Трач О. М. Розширення обсягу повноважень апеляційних судів у цивільному процесі. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право». Випуск 23. Ч. I. Т. 1. Ужгород, 2013. С. 276-280.
 52. Трач О. М. Судовий наказ як об'єкт апеляційного оскарження. Університетські наукові записки. 2012. № 1 (41). С. 349–354.
 53. Феннич В. П. Непрямі докази в цивільному судочинстві. Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. 2026. Серія ПРАВО. Випуск 94: частина 1. С. 422-426. URL: <https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2026/05/58.pdf>
 54. Фурса С.Я., Фурса Є.І. Роль Верховного Суду у реалізації особою права на касаційний перегляд судового рішення: проблемні аспекти. Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство». 2026. № 02, ч. 1. С.315-321. URL: <https://app-journal.in.ua/wp-content/uploads/2026/04/49.pdf>
 55. Цивільний процес: теорія і практика. Концепції вчених з удосконалення законодавства про цивільне судочинство / за заг. ред. С. Я. Фурси, С. С. Бичкової. Київ : Алерта, 2023. 640 с.
 56. Цихоня Д. Ю. **Оскарження судових рішень, ухвалених судами першої інстанції**. Дис. ... канд. юрид. наук. 12.00.03 Цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право. Одеса, 2015. 216 с.
 57. Шпак М. В. **Професійне представництво адвоката у цивільному процесі**. Харків: Право, 2020. 224 с.
 58. Штефан А. С. **Вчення про механізм доказування у цивільному судочинстві**. Київ: Інтерсервіс, 2018. 392 с.
 59. Штефан А. С. **Механізм доказування у цивільному судочинстві**. Дис. ... д-ра юрид. наук. 12.00.03 Цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право. Київ, 2020. 470 с.

60. Якимчук С. О. Моделі примусового виконання судових рішень. Університетські наукові записки. 2019. №3 (71). С. 184-203. https://unz.univer.km.ua/article/view/71_184-203
61. Ясинок М. М. Особливості окремого провадження у цивільному процесуальному праві України (теоретико-правовий аспект): монографія. К.: Алерта, 2014. 352 с.

8. Інформаційні ресурси

1. <https://lib.univer.km.ua/institutsiynyy-repozytariy>— Репозитарій Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова
2. <http://zakon.rada.gov.ua>— Законодавство України на сайті Верховної Ради України.
3. <http://www.reyestr.court.gov.ua>— Єдиний державний реєстр судових рішень.
4. <https://court.gov.ua>— Судова влада України.
5. <https://supreme.court.gov.ua/supreme>— Верховний Суд.
6. <http://www.ccu.gov.ua>— Конституційний Суд України.
7. <http://www.dvs.gov.ua>— Державна виконавча служба України.
8. <http://www.president.gov.ua/documents>— Офіційні документи на Офіційному представництві Президента України.
9. <https://www.kmu.gov.ua>— Урядовий портал.
10. <http://www.minjust.gov.ua>— Міністерство юстиції України.
11. <http://www.nbuv.gov.ua/portal>— Наукова періодика України на сайті Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського.
12. <https://www.webofscience.com>— Наукометрична база даних Web of Science
13. <http://www.freefullpdf.com/>— База даних наукових публікацій
14. <http://mon.gov.ua>— Веб-сайт Міністерства освіти і науки України
15. <https://nrfu.org.ua/>— Веб-сайт Національного фонду досліджень України
16. <https://naqa.gov.ua/>— Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти.
17. <https://icac.org.ua/>— Міжнародний комерційний арбітражний суд при Торгово-промисловій палаті України (МКАС при ТПП України) англ. International Commercial Arbitration Court (ICAC)